

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з

післядипломної освіти

доцент, к.мед.н. О.Є. Січкоріз

« ____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА **циклу стажування за фахом** **«Ортопедична стоматологія»**

Обговорено та затверджено на засіданні
методичної наради кафедри хірургічної та
ортопедичної стоматології ФПДО

протокол № _____

від « ____ » _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

професор, д.мед.н. Ю.В.Вовк

Схвалено на засіданні
методичної комісії
факультету післядипломної освіти

протокол № _____

від « ____ » _____ 2023 р.

Голова методичної комісії

Проректор з післядипломної освіти
доцент, к.мед.н. О.Є. Січкоріз

ЛЬВІВ-2023

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Розроблено робочою групою кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького у складі:

- Вовк Юрій - голова робочої групи, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти;
- Володимирович
- Палков Тарас - член робочої групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти;
- Андрійович
- Комариця Олександра - член робочої групи, кандидат медичних наук, в.о. доцента кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти;
- Йосифівна
- Лещук Степан - член робочої групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти;
- Євгенійович
- Лещук Євген - член робочої групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти;
- Степанович
- Угляр Ігор - член робочої групи, кандидат медичних наук, в.о. доцента кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології факультету післядипломної освіти;
- Мирославович

Навчальний план та програма циклу стажування з фаху «Ортопедична стоматологія» розроблені згідно з номенклатурою лікарських спеціальностей та згідно наказів МОЗ України від 07.05.2007 № 226 «Про вдосконалення та переробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації», від 24.04.2008 №230 «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 07.12.1998 №346», від 10.12.2010 №1088 «Про удосконалення післядипломної освіти лікарів» та у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року співробітниками кафедр післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів ЛНМУ імені Данила Галицького (зав. каф.–проф. Вовк Ю.В.).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою навчання на циклі стажування з ортопедичної стоматології є надбання лікарем спеціальності стоматолога-ортопеда, передбаченої номенклатурою лікарських спеціальностей, затверджених наказом МОЗ України.

Контингент: лікарі-стоматологи, які закінчили інтернатуру за однією із спеціальностей стоматологічного профілю і змінюють, або підтверджують спеціальність. Навчання проводять за програмою, яка включає 12 окремих курсів, на базі яких розроблений конкретний навчальний план циклу стажування з ортопедичної стоматології. Додатковими програмами передбачено вивчення питань організації невідкладної допомоги, туберкульозу, радіаційної медицини, СНІДу та організації його запобігання, епідеміології інфекційних хвороб, з відповідними підрозділами у відповідності до листа МОЗ України №08.01-47/29557 від 10.10.2014 р.

Система навчання передбачає: практичні та самостійні заняття.

Іспит складається з трьох етапів: здача практичної частини (опанування практичними навичками), заключний комп'ютерний контроль та теоретична частина у вигляді співбесіди.

Тривалість навчання дає змогу повністю оволодіти матеріалом і практичними навичками з обраної спеціальності.

Для складання іспиту на циклі стажування використовують комп'ютерну атестаційну програму, затверджену МОЗ України.

Слухачі, які успішно засвоїли програму та склали іспит, одержують сертифікат встановленого зразка про присвоєння звання лікаря-спеціаліста за фахом «Ортопедична стоматологія».

цикл стажування фаху «Ортопедична стоматологія»

Тривалість навчання – 1 місяці (175 год.).

Мета навчання на циклі: придбання та поновлення спеціальних теоретичних знань, практичних умінь та професійних навичок, необхідних для самостійної роботи лікаря стоматолога-ортопеда.

Контингент: лікарі, які протермінували спеціалізацію за фахом «Стоматологія ортопедична».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
Циклу стажування за фахом
«Ортопедична стоматологія»

№	Назва теми	Години
1.	Будова зубних рядів верхньої та нижньої щелепи. Прикус, його види.	1
2.	Будова та функції скронево-нижньощелепного суглоба.	1
3.	Біомеханіка жувального апарату Артикуляція та оклюзія.	1
4.	Методи знечулення в клініці ортопедичної стоматології	1
5.	Клініка, диференційна діагностика і надання допомоги при невідкладних станах в практиці стоматолога-ортопеда	1
6.	Протезування дефектів коронок зубів вкладками. Принципи формування порожнини в різних групах зубів.	1
7.	Протезування дефектів коронок зубів куксово-кореневими вкладками. Принципи формування порожнини зубів під штифотові конструкції.	1
8.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення штампованих та комбінованих коронок	1
9.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих, металокерамічних та металопластмасових коронок	1
10.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення повних естетичних коронок із різних матеріалів	1
11.	Клініка часткової втрати зубів. Класифікація дефектів зубних рядів	1
12.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів	1
13.	Покази до протезування часткових дефектів зубних рядів знімними протезами. Види знімних протезів	1
14.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення дугових протезів	1
15.	Клінічне обстеження хворих при повній втраті зубів. Оцінка стану слизової оболонки протезного ложа	1
16.	Визначення центрального співвідношення беззубих щелеп.	1
17.	Отримання анатомічних та функціональних відбитків з беззубих щелеп. Проби Гербста.	1
18.	Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.	1
19.	Перевірка конструкції повних знімних протезів. Здача протезів, їх корекція. Правила користування та догляд за протезами	1
20.	Клініка і діагностика захворювань пародонта. Травматична оклюзія. Принципи і методика вибіркового пришліфовування зубів	1
21.	Тимчасове і постійне шинування при захворюваннях пародонта. Види стабілізації зубів	1
22.	Вибір раціональної конструкції протезів у пацієнтів з патологією пародонту	1
23.	Етіологія, клініка, діагностика дисфункцій скронево-нижньощелепового суглоба	1
24.	Принципи і методика ортопедичного лікування дисфункцій скронево-нижньощелепового суглоба	1
25.	Класифікація матеріалів, які застосовуються в ортопедичній стоматології. Відбиткові та моделювальні матеріали.	1
Всього		25
г		

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
Циклу стажування за фахом
«Ортопедична стоматологія»

№ п/п	Найменування теми	години
1.	Структура і принципи організації роботи ортопедичних відділень та кабінетів	6
2.	Клінічні і додаткові методи діагностики в клініці ортопедичної стоматології	6
3.	Клінічні методи обстеження щелепно-лицевої ділянки і визначення ефективності жування	6
4.	Рентгенологічні методи дослідження зубів, щелеп та скронево-нижньощелепного суглоба	6
5.	Функціональна анатомія зубощелепової системи	6
6.	Функціональна анатомія пародонта. Резервна та залишкова витривалість пародонта	6
7.	Групи жувальних м'язів. Жувальна сила та жувальний тиск	6
8.	Знечулення при ортопедичних маніпуляціях, ускладнення	6
9.	Відновлення дефектів коронок зубів вкладками та штучними коронками	6
10.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення суцільнолитих мостоподібних протезів	6
11.	Ортопедичне лікування хворих з частковими дефектами зубних рядів мостоподібними протезами	6
12.	Ортопедичне лікування хворих з частковими дефектами зубних рядів пластинковими та дуговими протезами	6
13.	Способи фіксації часткових знімних протезів	6
14.	Планування конструкції дугового протеза. Паралелометрія	6
15.	Ортопедичне лікування хворих при повній втраті зубів повними знімними протезами. Помилки та ускладнення	6
16.	Клінічні та лабораторні етапи виготовлення знімних пластинкових протезів	6
17.	Класифікація беззубих щелеп. Будова та співвідношення беззубих щелеп	6
18.	Методи фіксації та стабілізації знімних протезів при повній втраті зубів. Протезне поле та протезне ложе	6
19.	Реакція тканин протезного ложа на знімні протези	6
20.	Клініка, діагностика та принципи ортопедичного лікування захворювань пародонту	6
21.	Етіологія, клініка, діагностика та принципи ортопедичного лікування дисфункцій скронево-нижньощелепового суглоба	6
22.	Відбиткові та допоміжні матеріали, що застосовуються в ортопедичній стоматології	6
23.	Базисні (конструкційні) матеріали для виготовлення зубних протезів	6
24.	Базисні матеріали: вимоги, властивості, застосування.	6
25.	Актуальні питання військової стоматології. Надання стоматологічної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях	6
Всього		150

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики лікар стоматолог - ортопед повинен вміти:

1. Діагностувати:
 - непритомність;
 - травматичний шок;
 - гострий судинний колапс;
 - гостру серцеву та дихальну недостатність;
 - інсульт;
 - алергічні реакції (анафілактичний шок, набряк Квінке та ін.);
 - епілептичний напад.
2. Надати первинну допомогу при :
 - непритомності;
 - травматичному шоці;
 - гострому судинному колапсі;
 - гострій серцево-судинній та дихальній недостатності;
 - інсульті;
 - алергічних реакціях (анафілактичний шок, набряк Квінке та ін.);
 - епілептичному нападі.
3. Проводити обстеження стоматологічного хворого, застосовуючи основні та допоміжні методи дослідження.
4. Проводити диференційну діагностику основних стоматологічних захворювань.
5. Діагностувати аномалії розвитку зубів, зубних рядів, щелеп та прикусу, деформації щелеп та обличчя.
6. Проводити ортопедичне лікування таких захворювань:
 - патології твердих тканин зубів
 - патологічного стирання зубів та його ускладнень
 - часткової відсутності зубів
 - вторинних деформацій зубних рядів та порушень оклюзійних співвідношень
 - повної відсутності зубів
 - патології тканин пародонта
 - захворювань скронево-нижньощелепного суглоба
 - переломів щелеп
 - уроджених та набутих дефектів і деформацій щелепно-лищевої ділянки.

Повинен володіти наступними маніпуляціями та технікою операцій:

1. Провести первинну обробку ран, перев'язати та тампонувати рани.
2. Провести трахеотомію.
3. Здійснити передню та задню тампонаду носа.
4. Проводити непрямий масаж серця.
5. Провести штучну вентиляцію легень шляхом дихання "рот у рот" та "рот у ніс".
6. Промити шлунок.

7. Вжити спеціальні заходи при особливо загрозливих інфекціях, за радіаційних обставин, у надзвичайних ситуаціях.
8. Надати невідкладну допомогу при гострому зубному болю, переломі та вивиху зубів, переломі верхньої та нижньої щелеп, вивиху скронево-нижньощелепного суглоба.
9. Технікою зняття коронок.
10. Технікою отримання анатомічних та функціональних відбитків.
11. Відпрепарувати порожнину зуба під вкладку і отримати її репродукцію прямим способом.
12. Відпрепарувати зуб під вінір, металеву, пластмасову, комбіновану, суцільнолітиту коронки. Отримати робочий та допоміжний анатомічні відбитки.
13. Припасувати вкладку, вінір, штифтову конструкцію, штучну коронку на опорний зуб.
14. Зафіксувати вкладку, вінір, штифтову конструкцію, штучну коронку, мостоподібний протез на опорні зуби.
15. Припасувати індивідуальну ложку на верхній та нижній щелепах;
16. Методикою визначення та фіксацію ц.о. прикусними валиками та гіпсоблоками.
17. Технікою лігатурного зв'язування уламків щелеп за Айві, Гейкіну, Лімбергу, технікою накладання шини Тігерштедта.

Перелік практичних навичок лікаря стоматолога-ортопеда

1	Обстеження хворого із патологією зубо-щелепної системи: обсяг і методи
2	Надання невідкладної допомоги під час ортопедичного прийому
3	Препарування порожнини зуба під вкладку, отримання її репродукції прямим методом
4	Препарування зуба під суцільнолиту металеву, металокерамічну коронку
5	Отримання відбитків різними відбитковими матеріалами при заміщенні дефектів коронкової частини зуба
6	Визначення межі часткового знімного пластинкового протезу на верхній і нижній щелепах
7	Перевірка конструкції часткових знімних протезів
8	Корекція індивідуальної ложки при отриманні функціонально-присмоктуючого відбитка з використанням проб Гербста
9	Визначення та фіксація центральної оклюзії при повній відсутності зубів
10	Техніка усунення помилок на етапі перевірки конструкції часткових та повних знімних протезів на воскових базисах
11	Техніка корекції часткових і повних знімних протезів
12	Техніка проведення вибіркового пришліфування твердих тканин зубів при патології тканин пародонта

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Біда В.І. Патологічне стирання твердих тканин зубів та основні принципи його лікування // Навч.-метод. посібник. – К.: Київська правда, 2002. – 93с.
2. Біда В.І., Павленко М.О., Біда О.В. Мостоподібні конструкції зубних протезів/ В.І. Біда, М.О. Павленко, О.В. Біда. – Л.: Галдент, 2007. – 83с.
3. Дворник В.М. Особливості визначення висоти центральної оклюзії у хворих із прикусом, що знижується/ В.М. Дворник // Український стоматологічний альманах. – 2006. – № 1. – С.28-31.
4. Дорошенко О.М. Способи медикаментозної корекції патологічних змін тканин протезного ложа у ранні терміни адаптації до знімних протезів/ О.М. Дорошенко//Дентальные технологии. – 2007. – № 3-4 (34-35). – С.38-41.
5. Король М.Д. Цементи для фіксації незнімних протезів: Навч. посіб./ М.Д.Король, О.Д.Одзубейська. – В.: Нова книга, 2006. – 96с.
6. Лобань Г.А. Мікробіологія, вірусологія та імунологія порожнини рота: Навч. посіб. /Г.А.Лобань, В.І. Федорченко. – П.: Верстка, 2004. – 122с.
7. Макеев В.Ф. Ортопедична реабілітація хворих з дефектами та деформаціями зубо-щелепної системи, зумовленими незрощеннями піднебіння / В.Ф. Макеев // Дентальные технологии. – 2007. – № 3-4 (34-35). – С.88-91.
8. Макеев В.Ф., Когут О.К. Дослідження вмісту металів і мікроструктури зубопротезних сплавів на основі благородних металів / В.Ф. Макеев, О.К. Когут // Современная стоматология. – 2007. – №4 (40). – С. 116-119.
9. Мірза О.І. Діагностика і лікування больового синдрому дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба: автореф. дис. на здобуття вченого ступеня доктора мед. наук: 14.01.22 – Стоматологія / О.І. Мірза /Укр.мед.стомат.акад. – Полтава, 2002. – 36с.
10. Нідзельський М.Я. Механізми адаптації до зубних протезів / Нідзельський М.Я. – П.: АКМІ, 2003. – 115с.
11. Павленко О.В., Касіячук М.В. Застосування нових технологій профілактики атрофії альвеолярного паростка / О.В. Павленко, М.В. Касіячук // Дентальные технологии. – 2007. – № 3-4 (34-35). – С. 79-81.
12. Приватна стоматологічна практика: Юридичні, економічні, фінансові, облікові та соціальні аспекти в стоматології / О.В. Павленко, П.М. Скрипников, Д.Р. Шиленко та ін. – К.: Червона Рута-Турс, 2009. – 377 с.
13. Рожко М.М., Михайленко Т.М., Онищенко В.С. Довідник з ортопедичної стоматології / М.М. Рожко, Т.М. Михайленко, В.С.Онищенко . – К.: "Книга плюс". – 2004. – 291с.
14. Рожко М.М. Зубопротезна техніка / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько та ін. – К.: Книга плюс. – 2006.– 543с.
15. Самойленко А.В. Сучасні аспекти етіології, патогенезу та лікування різних клінічних варіантів генералізованого пародонтиту: автореф. дис. на здобуття вченого ступеня

доктора мед. наук: 14.01.22 – Стоматологія / А.В. Самійленко. – Ін-т стоматології АМН України. – Одеса, 2003. – 34 с.

16. Шинчуковський І.А. Показання, клінічні особливості заміщення дефектів коронок бокових зубів вкладками та технологія їх виготовлення: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд.мед.наук: 14.01.22 – Стоматологія / І.А. Шинчуковський. – Нац.мед.ун-т ім. О.О. Богомольця. – К., 2006. – 20с.
17. Шулер Я. RP-SKABETS - готові воскові заготовки для функціональної та індивідуальної техніки виготовлення коронок та мостовидних протезів / Я. Шулер // Новини стоматології. – 1995. – №2. – С. 60-65.
18. Polednik B. Exposure of staff to aerosols and bioaerosols in a dental office. *Build Environ* 2021;187:107388
19. Bentley CD, Burkhart NW, Crawford JJ. Evaluating spatter and aerosol contamination during dental procedures. *J Am Dent Assoc* 1994;125:579–584
20. Koch M, Graetz C. Spray mist reduction by means of a high-volume evacuation system—results of an experimental study. *PLoS One* 2021;16:
21. Yang WJ, Sun J. Effect of the spray pattern, water flow rate, and cutting position on the cutting efficiency of high-speed dental handpieces. *Int J Prosthodont* 2013;26:85–87
22. Nagraj SK, Eachempati P, Paisi M, Nasser M, Sivaramakrishnan G, Verbeek JH. Interventions to reduce contaminated aerosols produced during dental procedures for preventing infectious diseases. *Cochrane Databases Syst Rev* 2020;10: